

Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E

27 septembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:
Președinte - Timofti Vladimir,
Judecători -Plămădeală Ghenadie, Cobzac Elena,
Țurcan Anatolie, Miron Aliona

Judecând fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Sâli Radu*, împotriva deciziei Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021, în cauza penală de învinuire a lui

Roman Dumitru xxxxx, născut la xxxx,
originar și domiciliat în xxxxx, xxxxx

în comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 264¹ alin. (1), 264¹ alin. (1), 325 alin. (1) Cod penal.

Termenii de examinare:

prima instanță: 11.04.2018 – 01.12.2020;
instanța de apel: 18.12.2020 – 30.11.2021;
instanța de recurs: 25.02.2022 – 27.09.2022.

Asupra recursului ordinar în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 01 decembrie 2020, cauza fiind examinată în procedura simplificată prevăzută de art. 364¹ Cod de procedură penală, *Roman Dumitru* a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza:

- art. 264¹ alin. (1) Cod penal, la o pedeapsă sub formă - **140** ore de muncă neremunerată în folosul comunității, cu aplicarea prevederilor art.87 Cod penal, o zi de închisoare îi corespunde **4** ore muncă neremunerată în folosul comunității, respectiv **140** ore - **35** zile, cu anularea dreptului de a conduce mijloacele de transport;

- art. 325 alin. (1) Cod penal - **1** an închisoare, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, ceea ce constituie **75 000** lei în folosul statului, cu aplicarea prevederilor art.64 alin.(3) Cod penal, cu achitarea amenzii în rate timp de 3 ani.

Conform art. 84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Roman Dumitru

pedeapsa definitivă de **1 an și 15 zile** închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de **1500** unități convenționale – ceea ce constituie **75 000** lei în folosul statului, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit prevederilor art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial a pedepselor, s-a adăugat la pedeapsa stabilită, pedeapsa neexecutată potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.11.2017, fiindu-i stabilită lui *Roman Dumitru* o pedeapsă definitivă - **5 ani și 1 lună** închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de **1500** unități convenționale, și cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu aplicarea prevederilor art.87 alin.(2) Cod penal, cu executarea pedepselor stabilite de sine stătător.

A fost încetat procesul penal în cauza lui *Roman Dumitru*, învinuit în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal în legătură cu faptul că a intervenit termenul de prescripție prevăzută la art. 60 Cod penal.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de **2 ani**.

A fost dispusă încasarea de la *Roman Dumitru* în folosul *Statului* a cheltuielilor judiciare în sumă de **2271,47** lei.

Totodată, a fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că **Roman Dumitru** la 21.02.2018, aproximativ la orele 15:25, conducând automobilul de model "xxxxxx" cu n/î xxxxxx prin apropierea satului Dănceni r. Ialoveni, a fost stopat de către agentul constatator al INP a IGP a MAI ofițer de patrulare, Radvan Sergiu, care i-a adus la cunoștință acestuia, faptul că este suspectat de conducere automobilului cu depășirea vitezei de circulație stabilită pe sectorul respectiv și că urmează a fi întocmit un proces-verbal cu privire la contravenție pe faptul dat.

În continuare, Roman Dumitru, în aceleași circumstanțe de timp și loc, având scopul de a nu fi tras la răspunderea contravențională, intenționat a oferit și a dat personal inspectorului de patrulare, Radvan Sergiu, care în virtutea prevederilor art.123 alin.(2) Cod penal, deținea statutul persoanei publice, mijloacele financiare în suma de 200 lei, pentru a-i determina să nu-i întocmească procesul-verbal pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art.236 alin.(3) Codul contravențional, însă a fost denunțat, iar mijloacele financiare au fost ridicate.

Tot el, la 05.09.2018, în jurul orelor 06:06, având scopul conducerii unității de transport în stare de ebrietate narcotică, conducând automobilul de model "XXXXXXXX,, cu n/î xxxxxxxx pe una din străzile a satului Suruceni, raionul Ialoveni, ignorând prevederile art.14 lit. a) al Regulamentului Circulației Rutiere, care stipulează expres ca persoana care conduce vehiculul este interzisă, conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate, fiind suspectat la conducerea mijlocului de transport în stare de ebrietate narcotică, de către inspectorii de patrulare a IP Ialoveni, ulterior la solicitarea colaboratorilor de poliție, i-a fost propus lui Roman Dumitru de a efectua testarea alcoolsopică, examenul medical în vederea stabilirii stării de ebrietate și a naturii ei.

Ulterior, Roman Dumitru conform procesului-verbal al examinării medicale de constatare a faptului de consum al alcoolului, stării de

ebrietate și naturii, din 05.09.2018 a fost stabilit precum că la Roman Dumitru s-a depistat prezența a 0,48 mg/l concentrație de alcool în aerul expirat, ce se consideră conform art.134¹² Cod penal, stare de ebrietate cu grad avansat.

Tot el, la 01.07.2019, în jurul orelor 04:45, cunoscând cu certitudine că acționează cu încălcarea prevederilor pct.14 din RCR, care indică că ”conducătorul de vehicul îi este interzis să conducă vehiculul dacă a consumat băuturi alcoolice, droguri sau alte substanțe contraindicate conducerii, ce se află sub influența preparatelor medicamentoase care conduc la reducerea reacției”, aflându-se în stare de ebrietate alcoolică, intenționat a urcat la volanul a/m de model ”xxxx”, cu nr/î xxxx, în timp ce se deplasa în mun. Chișinău, pe strada Lev Tolstoi 24, fiind suspectat de conducere mijlocului de transport în stare de ebrietate alcoolică, a fost stopat de către angajații Brigăzii de Patrulare al Inspectoratului Național de patrulare al IGP și supus testării alcoolscopice, prin intermediul dispozitivul de tip ”Drager”, în rezultatul căreia s-a constatat concentrația vaporilor de alcool în aer expirat de 0,79 mg/l, care potrivit art.134¹² alin.(3) cod penal și a pct.4 lit. b) din Hotărârea Guvernului RM nr.296 din 16.04.2009 cu privire la aprobarea Regulamentului privind modul de testare alcoolscopice și examinarea medicală pentru stabilirea stării de ebrietate și naturii ei, se atribuie la stare de ebrietate cu grad avansat.

Acțiunile inculpatului Roman Dumitru au fost încadrate de către prima instanță în baza:

- art. 264¹ alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - ”*adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*”;

-art. 264¹ alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - ”*adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat*” și

- art. 325 alin. (1) Cod penal, după indicii calificativi - ”*adică prin acțiunile sale intenționate, exprimate în oferirea și darea, personal unei persoane publice bunuri, ce nu i se cuvin, pentru ca acesta să nu îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale*”.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către *procuror*, prin care a solicitat casarea parțială a acesteia în partea stabilirii pedepsei, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care Roman Dumitru:

- să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, și, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală, să-i fie stabilită o pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale;

- să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, și, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod penal, să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității pe un termen de 160 ore (conform art. 87 din Codul penal, unei zile de închisoare îi corespund 4 ore de muncă neremunerată

respectiv, 160 ore = 40 zile închisoare), cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, cu liberarea de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală (episodul din 05.09.2018);

- conform art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiune, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, să-i fie stabilită pedeapsa definitivă sub formă de închisoare pe un termen de 1 an și 20 zile, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport;

- conform art. 85 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, să-i fie adăugat la pedeapsa stabilită, pedeapsa neexecutată stabilită prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 30.11.2017, cu numirea unei pedepsă definitive de 5 ani și 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

În motivarea apelului declarat, acuzarea a invocat că prima instanță a încadrat juridic corect acțiunile inculpatului *Roman Dumitru* în baza art. 325 alin. (1), art. 264¹ alin. (1) Cod penal, însă i-a stabilit o pedeapsă prea blândă, întrucât nu corespunde criteriilor de individualizare a pedepsei, circumstanțelor comiterii infracțiunilor și gradului pericolului social.

Așadar, prima instanță aplicând prevederile art. 85 alin. (1) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor a adăugat la pedeapsa stabilită, pedeapsa neexecutată potrivit deciziei Curții de Apel Chișinău din 30.11.2017, stabilindu-i lui *Roman Dumitru* o pedeapsă definitivă de 5 ani și 1 lună închisoare cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă de 1500 u. c., și cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport, cu aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, cu executarea pedepselor de sine stătător. În susținerea menținerii suspendării condiționate a executării pedepsei sub formă de închisoare, prima instanță a reținut că este aplicabil art. 90 alin. (11) Cod penal, însă *Roman Dumitru* a fost recunoscut culpabil de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, care potrivit art. 16 alin. (2) Cod penal se atribuie la categoria infracțiunilor ușoare și de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) din Codul penal, care conform art. 16 alin. (4) Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor grave.

Astfel, acuzarea a considerat că soluția primei instanțe este una ilegală și nejustificată, deoarece aceasta incorect a aplicat prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, neținând cont de faptul că una din infracțiunile de care a fost condamnat inculpatul se atribuie la categoria celor grave, fapt care exclude aplicarea prevederilor articolului indicat supra.

Suplimentar, acuzarea a menționat că infracțiunea, de comiterea căreia a fost condamnat inculpatul *Roman Dumitru* are drept obiect juridic relațiile sociale privind buna desfășurare a activității în sfera publică, făcând parte din infracțiunile de corupție. La fel, a considerat că greșit a fost reținut de către instanță ca circumstanță atenuantă faptul că inculpatul nu se află la evidența medicului narcolog și psihiatru, precum

și faptul că acesta se caracterizează pozitiv la locul de trai, ori acestea nu sunt circumstanțe atenuante prevăzute de art. 76 din Codul penal, dar sunt circumstanțe care caracterizează personalitatea inculpatului.

Totodată, a subliniat că în privința inculpatului Roman Dumitru a fost încetat procesul penal în cazul infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, pe motivul expirării termenului de prescripție, iar liberarea de răspundere penală pe motivul expirării termenului de prescripție se aplică numai față de persoanele în acțiunile cărora sunt prezente elementele constitutive ale unei infracțiuni, adică persoana urmează a fi recunoscută vinovată de comiterea infracțiunii și ulterior liberată de răspundere penală, așa cum instituția prescripției având incidență asupra temeiurilor de încetare a procesului penal, constituind motiv de nereabilitare.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021 a fost admis din alte motive, inclusiv din oficiu, conform art. 409 Cod de procedură penală, apelul declarat, casată parțial sentința primei instanțe în latura penală privind comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 05.09.2018); art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 01.07.2019) și pronunțată în această parte o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează.

Roman Dumitru a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 05.09.2018) și art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 01.07.2019), cu liberarea de răspundere penală și în baza art. 391 alin. (1), pct. 6 Cod de procedură penală, a fost încetat procesul penal în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

În rest, sentința a fost menținută.

4.1. Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel a constatat că prima instanță a stabilit corect starea de fapt și de drept, ce corespund probelor din dosar, care au fost corect apreciate, just încadrând acțiunile inculpatului în baza dispozițiilor art. 264¹ alin.(1) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat; în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal, adică conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat; și în baza art. 325 alin.(1) Cod penal, adică prin acțiunile sale intenționate exprimate în oferirea și darea, personal unei persoane publice bunuri, ce nu i se cuvin, pentru că acesta să nu îndeplinească acțiuni în exercitarea funcției sale. Or, inculpatul a recunoscut vina de comiterea infracțiunilor încriminate, solicitând examinarea cauzei penale în procedură simplificată, concomitent, vina acestuia fiind pe deplin confirmată, inclusiv, prin raportul de constatare a infracțiunii înregistrat în R-1 a IP Ialoveni cu nr.1025 din 05.09.2-18; procesul-verbal de constatare a stării de ebrietate alcoolică, în cadrul căruia la cet. Roman Dumitru a fost stabilit prezența a 0,48 mg/l alcool în aer expirat; declarațiile martorului Solomca Alexandru, date în cadrul urmăririi penale; datele de fapt constatate prin procesul-verbal de cercetare la fața locului cu anexă planșa foto, prin care s-a cercetat și descris locul comiterii infracțiunii și a fost ridicat o bancnotă

cu nominalul de 200 lei din buzunarul interior la ușa dreaptă față a automobilului de marca ” Skoda ” cu n/î 0321; procesul-verbal de ridicare, prin care de la ofițerul principal SPIA a MAI au fost ridicate înregistrările video din interiorul automobilului de marca ” Skoda ” cu n/î 0321; datele de fapt stabilite prin procesul-verbal de cercetare la fața locului, prin care s-a examinat înregistrările video din 21.02.2018; datele de fapt constatate prin raportul de expertiză nr. 59 din 22.03.2018, prin care s-a constatat că: bancnota cu nominalul de 200 de lei, care dispune de următoarele atribute de identificare: Seria G nr. 0099 691244, corespunde după calitatea și metoda imprimării paginilor și executării elementelor principale, bancnotelor autentice; corpul delict una bancnotă cu nominalul de 200 de lei.

Reieșind din conținutul apelului formulat, instanța de apel a stabilit că sentința primei instanțe este contestată sub aspectul individualizării pedepsei penale, în acest sens, partea acuzării solicitând casarea sentinței în partea recunoașterii vinovăției inculpatului Roman Dmitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264¹ alin. (1) Cod penal, și a-l libera de răspundere penală în legătură cu expirarea termenului de prescripție de tragere la răspundere penală (episodul din 05.09.2018), precum și stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, cu executarea acesteia în penitenciar de tip semiînchis.

Astfel, rezultând din cele elucidate supra, instanța de apel a atenționat asupra faptului ca cererea de apel urmează a fi admisă din alte motive și pronunțată o nouă hotărâre prin care dispune încetarea procesului penal în baza art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 05.09.2018) și art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 01.07.2019) în privința lui Roman Dumitru, pe motivul expirării termenului prescripției tragerii la răspundere penală.

Așadar, instanța de apel a constatat că, la caz, procesul penal intentat în privința lui Roman Dumitru în baza art. 264¹alin. (1) Cod penal (episodul din 05.09.2018) și art. 264¹ alin. (1) Cod penal (episodul din 01.07.2019), urmează a fi încetat în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1), lit. a) Cod penal și art. 391 alin.(1) pct.6 Cod procedură penală, deoarece a expirat termenul de prescripție de 2 ani de la săvârșirea unei infracțiuni ușoare, de tragere la răspundere penală, infracțiunile fiind comise la data de 05 septembrie 2018 și respectiv 01 iulie 2019.

Cu referire la solicitările apelantului de a-l recunoaște vinovat pe Roman Dumitru în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, ținând cont de prevederile art. 364¹ alin. (8) Cod de procedură penală și a-i stabili pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 1 an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, iar potrivit art. 85 Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor, a-i adăuga la pedeapsa stabilită, pedeapsa neexecutată numită prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel din 30.11.2017, cu aplicarea unei pedepse definitive de 5 ani și 3 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 u.c., instanța de apel a statuat că motivele invocate de

apelant nu și-au găsit confirmare, din care considerente careva temeiuri de a interveni în sentința primei instanțe nu s-au atestat.

Astfel, instanța de apel a remarcat că la individualizarea pedepsei, prima instanță a ținut cont de prevederile art. art. 7, 61, 65, 67, 75 Cod penal, iar sancțiunea aplicată inculpatului pentru infracțiunile comise, este legală și echitabilă.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Săli Radu*, prin care, invocându-se temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, se solicită casarea acesteia, cu dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel în alt complet de judecată.

În argumentarea recursului, recurentul invocă că:

- instanța de apel, la individualizarea pedepsei stabilite inculpatului pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, sub formă de închisoare, cu aplicarea art. 90 Cod penal, a ignorat prevederile art. art.61, 75 Cod penal;

- instanțele de fond eronat au concluzionat aplicabilitatea în speță a prevederilor art. 90 Cod penal.

La caz, pedeapsa definitivă stabilită inculpatului Roman Dumitru este de 5 ani și 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă de 1500 u. c., ceea face imposibil de a dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei, conform art. 90 alin. (1) Cod penal, deoarece condiția obligatorie, imperativă, stipulată la acest articol este ca pedeapsa să fie de cel mult 5 ani închisoare pentru infracțiunile săvârșite cu intenție;

- la aplicarea prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că una din infracțiunile de care a fost condamnat inculpatul se atribuie la categoria celor grave, fapt care exclude aplicarea prevederilor articolului indicat.

Mai mult, sancțiunea art. 325 alin. (1) Cod penal, prevede ca pedeapsă complementară obligatorie: "*cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate*", însă nici una din instanțele fond nu s-au expus cu privire la această parte a sancțiunii articolului respectiv.

6. La recursul ordinar declarat, în conformitate cu prevederile art. 431 alin. (1), pct. 1¹) Cod de procedură penală, a depus referință avocatul *Chihai Mihail* în numele inculpatului Roman Dumitru, care pledează pentru inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, menționând că soluția instanței de apel, referitor la categoria și mărimea pedepsei stabilite inculpatului corespunde prevederilor art. art. 6, 7, 61, 75-78 Cod penal, fiind argumentată suficient prin prisma principiilor și criteriilor de individualizare a pedepsei. În consecință, consideră că pedeapsa aplicată este una echitabilă.

7. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și a declarat recursul ordinar în termen.

În conformitate cu art. 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, *instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează,*

parțial sau total, hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conducându-se de dispozițiile art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Reieșind din conținutul cererii de recurs, Colegiul penal lărgit atestă că procurorul a indicat drept temeiuri pentru declararea recursului art. 427 alin. (1), pct. 6), 10) Cod de procedură penală, potrivit cărora hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, în cazurile când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței, și când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.*

Analizând textul deciziei contestate prin prisma argumentelor invocate în recurs și temeiurile de casare nominalizate, Colegiul penal lărgit constată că criticile aduse de către titularul cererii de recurs și-au găsit confirmare în speța dedusă judecății.

Potrivit art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, *judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În vederea soluționării apelului, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor. Instanța de apel se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel.*

În același context, Colegiul penal lărgit menționează, că hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței ierarhic superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali-vagi, reprezintă motiv de casare.

Coraportând decizia instanței de apel, la rigorile prevăzute de art. 414 Cod de procedură penală enumerate supra, se atestă că instanța de apel nu a ținut cont pe deplin de aceste cerințe și a comis următoarele erori de drept.

Așadar, din conținutul recursului declarat, rezultă că recurentul critică hotărârile judecătorești privitor la aplicarea în privința inculpatului a prevederilor art. 90 Cod penal, din considerentul că concluziile instanțelor de fond în această parte sunt greșite, deoarece în speță sunt

prezente circumstanțe care denotă iraționalitatea dispunerii suspendării executării pedepsei cu închisoare.

În urma analizei deciziei instanței de apel sub aspectul menționat, în raport cu circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel greșit a menținut sentința primei instanțe în partea condamnării inculpatului Roman Dumitru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, prin care s-a ajuns la soluția de a-i stabili acestuia o pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea condiționată a executării acesteia, or, soluția instanței de apel în partea stabilirii modului de executare a pedepsei este neîntemeiată.

În continuarea concluziilor sale, instanța de recurs notează faptul că prin criterii generale de individualizare a pedepsei se înțeleg cerințele stabilite de lege, de care sunt obligate să se conducă instanțele de judecată la aplicarea fiecărei pedepse, pentru fiecare persoană vinovată în parte. Instanțelor de judecată, legea penală le acordă o posibilitate largă de aplicare în practică a principiului individualizării pedepsei penale, luând în considerație caracterul și gradul prejudiciabil al infracțiunii săvârșite, persoana celui vinovat, circumstanțele ce atenuează sau agravează răspunderea, ținând cont de influența pedepsei aplicate asupra corectării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Așadar, analizând soluția instanței de apel în raport cu argumentele recursului declarat și circumstanțele cauzei, Colegiul penal lărgit constată că instanța de apel la stabilirea modului de executare a pedepsei aplicate inculpatului Roman Dumitru, nu a ținut cont în deplină măsură de prevederile art. 75 Cod penal, care prevede că persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea Specială și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții Generale a Codului penal.

Întru fundamentarea acestor concluzii, instanța de recurs notează că aplicarea prevederilor art. 90 Cod penal, adică suspendarea condiționată a executării pedepsei, nu reprezintă o categorie aparte de pedeapsă, ci o măsură oferită condamnaților prin lege de a demonstra că infracțiunea comisă de ei este un incident în viața acestora.

În același rând, în textul art. 90 alin. (1) Cod penal, lexemul „poate”, oferă posibilitatea și nu obligația instanței de judecată de a aplica prevederile acestei norme.

În cadrul instituției suspendării condiționate a executării pedepsei, instanța, după ce realizează individualizarea pedepsei prin determinarea concretă a acesteia în baza criteriilor generale de individualizare, completează acest rezultat printr-un act de individualizare a executării pedepsei.

Suspendarea condiționată este o măsură de individualizare a executării pedepsei stabilită de către instanțele de judecată prin hotărâre de condamnare de a suspenda pe o perioadă anumită executarea pedepsei aplicate, dacă sunt îndeplinite anumite condiții.

Condițiile pentru acordarea suspendării condiționate a executării pedepsei prevăzute de art. 90 Cod penal se referă la pedeapsa aplicată și natura infracțiunii; circumstanțele cauzei și persoana infractorului;

aprecierea instanței că scopul poate fi atins și fără executarea reală a acesteia.

Conform art. 61 Cod penal, *pedeapsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului și se aplică persoanelor care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.*

Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea acestuia, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea condamnaților, cât și din partea altor persoane.

Sub aspectul prevederilor legale enunțate, Colegiul penal lărgit statuează că pedeapsa este echitabilă atunci când ea impune infractorului lipsuri și restricții ale drepturilor sale, proporționale cu gravitatea infracțiunii săvârșite și este suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor victimei, statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiune.

Mai mult, pedeapsa este echitabilă și atunci când este capabilă de a contribui la realizarea altor scopuri ale pedepsei penale, cum ar fi corectarea condamnatului și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât de către condamnat, precum și de alte persoane.

Practica judiciară demonstrează că o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

De asemenea, o pedeapsă prea blândă generează dispreț față de ea și nu este suficientă nici pentru corectarea infractorului și nici pentru prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni.

Potrivit dispozițiilor art. 90 alin. (1) Cod penal, *dacă, la stabilirea pedepsei cu închisoare pe un termen de cel mult 5 ani pentru infracțiunile săvârșite cu intenție și de cel mult 7 ani pentru infracțiunile săvârșite din imprudență, instanța de judecată, ținând cont de circumstanțele cauzei și de persoana celui vinovat, va ajunge la concluzia că nu este rațional ca acesta să execute pedeapsa stabilită, ea poate dispune suspendarea condiționată a executării pedepsei aplicate vinovatului, indicând numai de cât în hotărâre motivele condamnării cu suspendare condiționată a executării pedepsei și perioada de probațiune.*

În temeiul art. 90 alin. (2) Cod penal, *perioada de probațiune sau, după caz, termenul de probă se stabilește de instanța de judecată în limitele de la 1 an la 5 ani.*

Față de considerentele menționate, Colegiul penal conchide, că instanța de apel la individualizarea pedepsei inculpatului nu a ținut cont în măsură deplină de principiile generale de individualizare a pedepsei și de toate circumstanțele importante pentru soluționarea justă a cauzei.

În aserțiunea dată, Colegiul penal lărgit reține că sancțiunea infracțiunii prevăzute de art.325 alin.(1) Cod penal, prevede pedeapsa cu închisoare de până la **6** ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 unități convenționale, care conform art.16 alin.(4) Cod penal, se consideră ca infracțiune *gravă*. Latura subiectivă a infracțiunii de corupere activă se caracterizează prin intenție directă.

Prima instanță, în urma examinării cauzei, prin sentința din 01 decembrie 2020 l-a condamnat pe Roman Dumitru în baza art. 325 alin. (1) Cod penal la 1 an închisoare, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, ceea ce constituie 75 000 lei, cu aplicarea prevederilor art. 64 alin. (3) Cod penal, cu achitarea amenzii în rate timp de 3 ani.

Conform art.84 alin.(1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, s-a stabilit lui Roman Dumitru pedeapsa definitivă de 1 an și 15 zile închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, ceea ce constituie 75000 lei, cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport.

Potrivit prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal, prin cumul parțial a pedepselor aplicate, s-a adăugat la pedeapsa stabilită, pedeapsa neexecutată potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30.11.2017, fiindu-i stabilită lui Roman Dumitru o pedeapsă definitivă de **5** ani și **1** lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, și cu anularea dreptului de a conduce mijloace de transport. În temeiul prevederilor art. 87 alin.(2) Cod penal, cu executarea pedepselor stabilite de sine stătător.

În temeiul art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare a fost suspendată condiționat pentru o perioadă de probațiune de **2** ani.

Instanța de apel, fiind investită cu rolul de a judeca prezenta cauza penală, prin decizia din 30 noiembrie 2021 a menținut sentința primei instanțe în partea condamnării inculpatului Roman Dumitru în baza art. 325 alin. (1) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal lărgit constată că pedeapsa definitivă stabilită inculpatului Roman Dumitru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal este de 5 ani 1 lună închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de 1500 unități convenționale, astfel, aceste circumstanțe exceptă aplicabilitatea suspendării condiționate a executării pedepsei, conform art. 90 alin. (1) Cod penal, întrucât condiția obligatorie, imperativă, stipulată la articolul vizat este ca *pedeapsa să fie de cel mult 5 ani închisoare pentru infracțiunile săvârșite cu intenție*.

Subsidiar, instanța de recurs ordinar reiterează că la stabilirea pedepsei, instanțele de fond eronat au aplicat prevederile art. 90 alin. (11) Cod penal, fără a ține cont de faptul că infracțiunea prevăzută de art. 325 alin. (1) Cod penal, comisă de către inculpat, potrivit art. 16 alin.(4)Cod penal, se atribuie la categoria celor grave, fapt ce exclude aplicarea prevederilor articolului nominalizat.

În consecință, instanța de recurs ordinar, în speța dată, găsește întemeiate argumentele recursului declarat de procuror și constată că concluzia instanței de apel, precum că scopul legii penale poate fi atins și fără executarea reală a pedepsei cu închisoare este eronată, din care considerente urmează a fi exclusă aplicarea prevederilor art.90 Cod penal față de inculpatul Roman Dumitru, nefiind constatat faptul că prin această soluție se înrăutățește situația condamnatului.

În acest sens, Colegiul penal lărgit menționează că în speță, sunt respectate prevederile art.424 alin. (2) Cod de procedură penală, privitor

la neagravarea situației condamnatului, întrucât excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal la etapa judecării recursului ordinar, se referă la modul de executare a pedepsei și nu însăși la pedeapsa aplicată de instanța de apel.

Excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal, în raport cu soluția prevăzută la art.435 alin. (1), pct.2), lit. c) Cod de procedură penală, care stipulează că judecând recursul, instanța admite recursul, casează parțial hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului, nu poate fi considerată o agravare a situației acestuia, deoarece ca agravare a situației condamnatului se înțeleg situațiile de schimbare a soluției din achitare în condamnare, de încadrare juridică la o infracțiune mai gravă, sau un alt aliniat nou, literă, de înlocuire a sancțiunii cum ar fi a măsurii educative în pedeapsă prevăzută de sancțiune, din amendă în închisoare, prin mărirea cuantumului aceleiași pedepse ori adăugarea la pedeapsa principală a pedepsei complementare, de aplicare a unor măsuri de siguranță la care nu fusese inițial condamnat, de reținere în recurs a stării de recidivă, a concursului de infracțiuni în loc de infracțiune continuată, situații de învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început ori orice altă modificare a învinuirii, care afectează dreptul inculpatului la apărare.

În consecință, Colegiul penal lărgit statuează asupra faptului că în cauza supusă judecării, la etapa examinării apelului, instanța de apel a admis eroarea de drept prevăzută de pct.10), alin.(1), art.427 Cod de procedură penală și a individualizat eronat modul de executare a pedepsei stabilite inculpatului Roman Dumitru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal lărgit conchide că recursul declarat de către procuror urmează a fi admis, casată parțial decizia instanței de apel în partea modului de executare a pedepsei stabilite inculpatului Roman Dumitru pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 325 alin. (1) Cod penal, cu excluderea aplicării prevederilor art.90 Cod penal.

8. În conformitate cu prevederile art. 434, 435 alin. (1), pct. 2), lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit

D E C I D E :

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, *Săli Radu*.

Se casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 30 noiembrie 2021 și sentința Judecătoriei Hâncești, sediul Ialoveni din 01 decembrie 2020, în cauza penală în privința lui **Roman Dumitru xxxxxx**, în partea modului de executare a pedepsei stabilită în baza art.325 alin. (1) Cod penal, rejudecă cauza în această parte și pronunță o nouă hotărâre prin care se exclud prevederile art.90 Cod penal.

Roman Dumitru xxxxxx se consideră condamnat în baza art.325 alin.(1) Cod penal, la pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de **1** (unu) an, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de **1500** (una mie cinci sute) unități convenționale, ceea ce

constituie suma de **75 000** (șaptezeci și cinci mii) lei, cu aplicarea prevederilor art.64 alin.(3) Cod penal, dispunând achitarea amenzii în rate, timp de 3 ani.

Conform prevederilor art.85 alin.(1) Cod penal, pentru cumul de sentințe, prin cumul parțial al pedepselor, se adăuga la pedeapsa stabilită prin prezenta decizie, pedeapsa neexecutată stabilită prin decizia Curții de Apel Chișinău din 30.11.2017, cu stabilirea unei pedepse definitive sub formă de închisoare pe un termen de **5** (cinci) ani și **1** (una) lună, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, cu amendă în mărime de **1500** (una mie cinci sute) unități convenționale, ceea ce constituie suma de **75 000** (șaptezeci și cinci mii) lei, cu aplicarea prevederilor art.64 alin.(3) Cod penal, dispunând achitarea amenzii în rate, timp de 3 ani.

Termenul executării pedepsei cu închisoarea, de calculat din momentul reținerii lui *Roman Dumitru*.

În rest, dispozițiile deciziei contestate, se mențin.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 04 noiembrie 2022.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Plămădeală Ghenadie

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Miron Aliona